

Nap

Decemberről 111 megfigyelés érkezett (a kedvezőtlen időjárás miatt 6 napról egyáltalán nincsen észlelés) – ezekből 11 db volt fotografikus. A relatívszám az októberi nagy pangáshoz képest már-már meglepően magas: az e havi átlag 62,58-nak adódott (339,7-es MH MDF mellett). Sok kis csoportot vagy egyedülálló pórust lehetett megfigyelni, ezt jelzi, hogy átlagosan 4 AA tartózkodott a felszínen. Szabad

szemmel a 826-os, 841-es, és vélhetően a 837-es aktív területeket lehetett megfigyelni. Egyre többen próbálkoznak a Nap H α -ban való megörökítésével, és az eredmények is javuló tendenciát mutatnak.

1-jén négy csoport látható a felszínen: a 824-es nyugvásához közeledik, miközben még a CM előtt tartózkodik a 826-os AA -2° -on, a 827-es $+8^\circ$ -on és a 828-as -4° -on. A hónap első három napjáról nincs távcsöves észlelésünk, így csak az internetről tudjuk követni az aktivitást. A 826-os 2-3-án halad át a CM-en, típusa E, mérete 380 MH, mágneses tere ekkorra már „csak” β - γ . Kinézetre klasszikus, a vezető egy különálló, közepesen nagy, közel szabályos, penumbrás umbra, míg a követő egy nagy, elnyúlt, több umbrát és szabálytalan PU-kat tartalmazó halmaz. 2-án a CM-en $+11^\circ$ -on jelenik meg egy kis csoport, 3-án típusa D. Ezzel egy időben kel $+14^\circ$ -on a 830-as AA, mely 3-án C típusú. 4-ére a 829-es már csak pórús, a 826-os követője jelentős mértékben csökevényesedik, valamint közte és a 828-as között megjelenik a 831-es aktív terület – így a három csoport hosszú foltláncot alkot a felszínen. 5-ére a 829-es elhal, a 828-as és a 831-es megjelenése sem feltűnő, míg a 830-as szinte változatlan (J típusú monopolár). A következő napokban minden csoport leépül, a hó elején még jelentős 826-os is már csak J típusú monopolár – körülötte 8-ai nyugvásakor fényes fáklyamező, ezután már csak a 830-as AA látható a korongon (pontosabban pont a CM-en), illetve a 826-os nyomában fel-fel tűnnek ideig-óráig kisebb pórúsok vagy pórús-asszociációk. Utóbbiak közül a 833-as több napon keresztül is látható maradt, egészen 11-ei nyugvásáig (típusa akkor B).

9-én a 830-as is megkezdte magányos hanyatlását, a J típusú monopolár mérete folyamatosan csökken, 13-án még a másnap esedékes nyugvása előtt elhal, nyomában kisebb fáklyamező figyelhető meg. 9-én szinte egyszerre kel a 834-es és a 835-ös csoport, előbbi -6° -on, utóbbi $+19^\circ$ -on. 10-én típusuk D, 12-ére a 834-es a 830-ashoz ha-

Észlelő	Észlelések	Műszer
Áldott Gábor (Budapest)	5/3 fD	PST, 8 L
Bartha Lajos (Budapest)	15/13 tá, v	5 L
Becz Miklós – Varga Róbert	3/1 fD	PST
Jáksy Attila – Kereszty Zsolt	3/1 fD	PST
Keszthelyi Sándor (Pécs)	11/11 v	sz
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	11/11 v	sz
Kiss Barna (Felsőzsolca)	9/9 v	20 T
Kren, Gustav (Zágráb, HR)	11/11 pr	13 L
Kovács Károly (Kunszentmárton)	1/1 v	17 T
Lőrincz Miklós (Pécs)	5/5 v	9 L
Majzik Lionel (Tápióbecske)	11/10 v	10
Ravasz Bálint (Orosháza)	2/2 v	5 L
Vida Tibor (Pécs)	24/24 v	7 L

sonló J típusú monopolár, míg a 835-ös D; vezetője egy nem tökéletesen kerek penumbrában található kissé elnyúlt umbra, míg a követő több kis pórusból és penumbrafoszlánból áll. 13-án eközben a nyugati félgömb közepétől kissé délre (-10° -on) megjelenik a 836-os terület, mely 16-ai nyugvásáig D típusú, ferde tengelyű csoportként mutatkozik. 15-16-án a 834-es és a 835-ös áthaladnak a centrálmeridiánon, típusuk C-D között ingadozik, bár megjelenésükben a különben J típusúnak klasszifikálható vezető tag dominál, a kiegészítő pórusok jelentéktelenek. A továbbiakban 21-ei nyugvásukig nem igen változnak, a pórusok eltűnedeznek, és a 834-es kicsit veszít méretéből is.

17-én jelenik meg a korong közepétől kissé délkeletre a 837-es csoport -10° -on, típusa másnap már D, az AA struktúrája az e hónapban már két alkalommal tapasztaltat mutatja: a vezető szabályosabb penumbra umbra, míg a követő pórushalmaz penumbrákkal – a csoport tengelye kis mértékben ferde. Területe 20-án maximális (210 MH), majd lassan visszafejlődik. 23-án már csak J típusú monopolár, 25-én nyugszik, vagy elhal.

21-22-én az északkeleti negyedben két AA is megjelenik, előbb a CM előtt a 839-es $+19^\circ$ -on, majd egy fél negyeddal mögötte a 838-as $+17^\circ$ -on. A 839-es karácsony alatt (az ekkor végbemenő egyéb eseményekről egy bekezdéssel később...) D-C-A fejlődési utat jár be, majd nyugvásáig „hullámszik fáklyamezejében” a láthatóság és az elhalás határán. A 838-as 25-én van CM-en, típusa ekkor D, majd gyorsan hanyatlásnak indul, a követő elhal, 28-án már csak J, majd az óév utolsó napján bekövetkező nyugvásáig már szinte változatlanul vegetál.

Karácsony előestéjének napján kel a 840-es AA -3° -on, majd 25-én a 841-es $+4^\circ$ -on, nyomukban fáklyamező. Még aznap megjelenik a 840-es előtt a 842-es -6° -on, majd másnap befordul a 841-es mögé a 843-as terület $+12^\circ$ -on. Így 27-én a 841-843-as csoportok típusa C, míg a 840-es J. Sajnos ebből az időszakból sincsenek korongrajzaink... A 842-es a CM-en való áthaladása után elhal, 29-én a kvartettből megmaradt trió C típusú, megjelenésében a 841-es markánsabb. A délnyugati negyedben megjelenik a 844-es csoport, mely hasonló a korábban majdnem ugyan ezen a helyen megfigyelt 836-oshoz, csak tengelye pont ellenkező irányba ferde. 31-én nyugszik, így 2006-ra három csoport marad a felszínen (840, 841, 843 – típusuk J, C és C).

Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ
1	4	79	390	-	11	4	51	340	0	22	4	77	280	-
2	4	98	720	-	12	3	41	270	0	23	3	47	290	0
3	4	75	550	-	13	4	67	340	0	24	5	70	340	-
4	5	91	580	1	14	3	55	340	-	25	6	77	300	-
5	4	85	420	-	15	3	47	360	-	26	6	90	440	0
6	4	58	280	-	16	3	47	340	-	27	6	78	350	-
7	2	22	140	-	17	3	45	240	1	28	5	61	230	-
8	4	51	220	0	18	3	45	270	1	29	5	77	340	-
9	5	61	280	0	19	3	63	390	0,5	30	5	67	260	-
10	4	55	350	-	20	3	53	370	0	31	5	62	250	1
					21	3	45	260	0					

PÁPICS PÉTER